

دى چاوا دەست ب ژيانا خو ڪهه دگهل قورئاني ؟

نقيسين : عوض الجميلي

وهرگيران : شيقان شيخه ميري

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱_ تو بزانه نهی بهریز کو تو یی بی پیدقی نابی ژقورئانی چهند ته مال هه بیت یان قهدرو قیمهت یان ژی عمر دریژی ، بهلکو تو گهلهک یی پیدقی ب قورئانی دههمی روژاندا .

۲_ و تو بزانه کو پهرتوکا خودی یا عزیزه ، ههرکهنی بهرهف بهیت دی دهتی و دهتی ، و ههر کهنی بهیلت و کیمترخه میی تیدا بکته ، دی پهشیمان و خوسارهت بیت ، بهلی یی تام کربیته چهندهکی ژ خوشیی و لهززهت و بهرهکته وئ ، دی پهشیمان بیت ل سهر ههر وهختهکی بوراندی نه دقورئانی دا ، چونکی هندی هند خوشی و روناها وئ گهلهکه .

۳_ و تو بزانه نهی خودی تو پاراستی هندی هیفینه لهیلانن بو وان کهنی تهملهلی و سستاهی کری و گوتی پاشی ، حلهز دکته و هیفی دکته ژ بهرکته و هیفی دکته موکم بت ، و هیفی دکته کو ویردهک هه بیت ، هیفی دکته قورئانی تیبگههیت ، قیجا تو قی چهندی وهرگره بو کریاری ، چونکی هندی نهو هیفین ، دی ههر مینن وهکی لهیلانی (سهرابی)

۴_ ژيانا ته بئ قورئان، چ بوهایی خو نينه ، بهلئ چ بهایی خو نينه ، چونکي ژيانا راستی : ژيانا دلئ يه ، قورئان مهزنترين ژيانه بو دلئ ، قیجا هر کهسی قورئانی بهیلتیت ، دلئ وی دئ مریت خو نهگهر ههمی لهشی بلقیث ژئ ، و هر کهسی دگهل قورئانی بیت ، دئ دلئ وی روناھی بیت ، خو نهگهر نهدامئ لهشی وی ژ کاری کهفتی ژئ بن .

۵_ پشتی قئ دهست پیکا گرنگ بئ گومانه تو یئ خریبی بو هندئ کو تو ژيانا خو دگهل قورئانی دهست پئ بکهی .

۶_ ژيان دگهل گهلهکا ب ساناھیه ، دهست پیکی دقیت ل بهراھیکئ نهقی قورئانی گرنگیهکا مهزن پئ بدهی د روژا خودا ... خاندن و ژبهړکرن و تیگههستن و کارپیکرن .

۷_ هندی بشی ژئ ژبهړبکه ، و دنوکه سوپاس بو خودئ گهلهک پروگرام بیت ب ساناھی بین و فیربونا ژ دویر هیدی پیتهی ناکهت تو زهمهتنی ببهی بچی و بهی ، بهلکو دئ فیربی و دئ ژبهړکهی و تو یئ دمالا خوقه .

۸_ ب کیمی دقیت دههقی دا جارهکی قورئانی خهتم بکهی ، نهگهر تو نهی مژیل بی ب ژبهړکرنا وی قه ، نهگهر ته ژ نوی خو فیړکریه ، هر حهفت ههقی جارهکی خهتم بکهت بو ماوی دوو سالا .

۹_ نهگه تو روژانه دگهل قورئانې بى ... ههروژ بخوينى ب ئيزنا خودې تو دې ژ وان كهسان بى بى كو ژيانا وان دگهل قورئانې و بىټ ههقالينيا قورئانې كرين ، بهلى هيلانا د هندك روژان دا يان خواندنا وئ ل دهمى ته دهم ههبيت ، بى گومان خيركا مهزن يا ژ دهست ته چوى قيجا ئهقى ناراستى راست بكه .

۱۰_ ژيانا خهلكى دگهل قورئانې ژيكيوازه ، هندك ژ وان بىن گهشتينه پلها ههقالينى ، هندك بتى ژى د تهنكافيندا بهرهف دچن ، و هندك ژى دناقبره وان ههردوكانه .

۱۱_ بى نيكى دلى وى بى قورئانې قه هاتيه گرېدان ، ئهف چهنده ل سهر ئهندامى لهشى وى دياره ، و تو دې بىنى ئهونا نقيت ههگه ويردې خو بى روژانه نهخوينت ، تو دې بىنى رهوشتى وى رهوشتى قورئانې يه و دگهل پهيف و رامانين وئ دژيت ، و ئهوى بههرهك ژ نفيزين شهقى بى ههى كو تيدا چهندهكى ژ قورئانې دخوينيت .

۱۲_ و بى دووى قورئان يا هجرت كرى ، و ژيكفههوبون و پرت و بهلافى دژيانا ويدا دياره و نزانيت ژيدهرى وئ لكيفهيه ، و ل دهمى كار ل سهر گران دبىت ، دى قورئانې خوينت ، دى روناھيى پى بىنيت ، پاشى دى وئ روناھيى هيليت ژبهر خوشيا ژيانى ، و دى مژويل بيت و مژيل بيت ، خودى هاريكار بيت .

۱۳_ و يى سىي دناقبهرا ههروكاندايه ، و يى تام كويه خوشيا ههقالينيا قورئانې و هندهك جارا هيلانا وئ ب خوشييت ژيانې و فيتنه و مژويلاهييت وئ ، پاشى دهيت و جيگر دبیت ، ژبهړ كيش تشتي قورئان و ژبهركرنا وئ هيلابت ، نهقه بو كيش ژوان مهيلدارئ بكهت دئ ژوان بيت .

۱۴_ پاشى گهلى بهريزان ژيانا دگهل قورئانې ل بههشتي ب دوماهي دهيت ، ((ههقالى وهفادار)) دقهبرئ تهدا و دئ سهبرئ ته نينيت ، و د بههشتي دا دئ ته بلند كهت .

۱۵_ پشتي تو قورئانې ژبهركهه ، دئ بېژين قى گافى ته ژيانا خو دگهل قورئانې دهست پيكر ، و هندی ژيى ته (عمرئ) ته مهزنتر لى بهيت و پتر سهربورا ببيني و فيتنه ته دورپيچ بكهه ، دئ هنگي مهزنيا وئ زانى يا ته د سينگى خودا ههلگرتي ، مهزنى و خهمسارى وبي ناگههيا خو زانى ژ قورئانې .

۱۶_ و چ گافا تو بهرهف قورئانې بهيى هنگي ژيانا ته دگهل قورئانې دهست پيډكهت ، چ گافا ته دگهل دهست پيكر ، دئ ژيانا ته دگهل دهست پيكهت و چ گافا ته هيلا ، دئ روناھي ژته هيته برين .

۱۷_ نهى موسلمانى بهريز يى رږد به ل سهر ژ بهرکړنا قورئاني ل ژيهکى بچويک ، و تول شهقين دهمى گهنجاتيا خو و هيژا خو پى رابى دا تو دگهل کههى بى و دا تو حهژ ههقالينيا قورئاني و شهف نفيزا بکهى .

۱۸_ نهيا فهره تو حافظى قورئاني بى ههتا کو ژيانا ته دگهل قورئاني بيت ، بهلى ژ بهرکړنا قورئاني پلهيهکا بلند يا دشهريعتى دا ههى (ژ بهرکړنا قورئاني) فيجا خهمساريى و سستههين دقې پروژى مهزن دا نهکهى .

۱۹_ مزگينى ل ته ... بهلکو تو خندهقانى قورئاني بى و ته ويردئ خو يى روژانه ههبت ، و تول بهراهيکا دهها حافظى قورئاني بى و نهوين خهمسارى كرين د بهردهواميا ژ بهر كړنا ويدا، ههتا هندهكا خاندنا وئ ژى يا هيلاي ، خودئ مه بپاريژيت .

۲۰_ ژيانا ژ بهرکړنى دهست پيېکه ژ جزيكا (النبأ) عهمايى ، و پشتى تهمامکړنا سورهتا (ق) تو سهريشك دى کا چ ژ بهردکهى ، و نهگهر تو ژ بهرکړنا جزئى (المفصل) کو ژ (الناس) ههتا (ق) يه و تو سورهتا (البقرة و آل عمران) ژى ژ بهرکهى نهفه تشتهکى باشه و روناھيه ل سهر روناھيى .

۲۱_ ب کيماهي بلا ته ختمهکا گوهليوني ههبيت سالانه ، چونکي گوهدانا قورئانځي دلا ساخ دکهت و ب گوهدانځي پتر جيگير دبیت ژ خاندنځي .

۲۲_ هندي تو پتر بخويني ، دځي پتر نزيکي وځي بي ، وههروهسا دهمځي تو ب دلځي خو گوهداريځي بو دکهځي ، نهم دبينيځي کو هندهک بگوهدانځي پتر گاريگهري ل وان دبیت ژ خواندنځي ، قيجا تو دلځي خو ل کيځه بييني بگره تو بي پيتځي نابي ژ ههردووکا .

۲۳_ موستهحيله تو ههقالينيا قورئانځي بکهځي ، و تو ههقدربي دگهل نه مرو فهرانيت وځي ، بهلکو نهگهر ته ههقالينيا ويکر دځي لاواز بيت نهگهر تو تشتهکځي ژي بهيلي و پشت گوهځه پافيژي وهک نمونه پيځه خاندنځي بو ساخلهميځي .

۲۴_ کي ژمه ههيه دهمځي نساخيک يان خهمهک يان ناريشهک توش دبيتي و ل نايهتځي قورئانځي دگهرييت دا کو چارهسهريهکي ببينت ، بهلکو تو نايهتهکي نهبييني ب روني بهحسي چارهسهريا ناريشا ته بکهت ، بهلځي دځي ژته دوير کهت ب بهرهکهتا قورئانځي و هيژا يهقيناه ته کو نهو شيفايه .

۲۵_ پېڅه خاندن بو ساخلمه يې ب قورئانې ، ژيانا دگهل قورئانې
يه، داخازا سلامه تيې بكه ي بو ديني خو له شني خو و مالي خو و
مالباتا خو ب ريكا ريښشانده ريڼ قورئانې .

۲۶_ بې گومان قورئانې شيفايا تيډا ، بهلې بو كي ، بو خهلكي! ،
نه خير بهلې بو وي يې باوهريه كا موكم پي هه ي ، چونكي گهله كن
يي داخوازا شيفايي ب قورئانې دكه ن ، و كيمن يې مفايي ژي دبين
و ژي مفادار دين .

۲۷_ من دهمهك دهست نيشان كر بو قوتابيه كي ، دا پېڅه بخوينم ،
و ژبه ري نهز پېڅه بخوينم ، گوت : نهز چومه فلان نه خوشخاني و
فلان نه خوشخاني فايده نه كر ، و من نينه ئيلا نهز دي سه حكه مه
پېڅه خواندنې (روقيې) ژي بهلكي مفا هه بت .. سبحان الله ! پاشي
من بو وي خرابي و ترسناكيا قي عه قيدې بو ديار كر .

۲۸_ ههروه سا ته باوهري هه بيت و بيروباوه ريڼ ته نهو بن ، كو
قورئان په رتوكا راسته ريكرنې و په رتوكا دلوقانيې و په رتوكا
مزگينيې يه ، ب بيروباوه ريڼ موكم و ناشكرا و قه شارتي هه تا تو
خيرو بهر كه تا وي ب دهست خوقه بيني .

۲۹ _ دې ژيانا ته دگهل قورئانې بيت دهمې چ تشت ته ژ قورئانې دوير نهكهن ژ ههژاري و دهولهمندي ومهزني و نساخي و ههقرين يان كار و دهوام يان سالفهچونا عهمري ، بهلكو نهقه ههمي ته پتر پيڼه گريدهن .

۳۰ _ و مه چهند ديتينه دهمې خودې دهرگههني دونيايي لي قهكرين ، قورئانا هيلاي ، و مه چهند ديتينه دهمې ب ناف سالفه چوين قورئانا هيلاي ، چهند گهنجان قورئان هيلايه پشتي ههقريني، كاني ههزريكرنا قورئانې !

كاني راستگويا ههقاليني ، كاني ژيانا دگهل قورئانې !

۳۱ _ دهمې تو روژهكي نهچار بووي بههرا خو ژ قورئانې نهخويني نهري دلي ته غهريب دبیت و ههز دكهت كو بخوينيت ؟ يان ژي وهكي نيكه ل نك ته ؟ نهگهر يا نيكي بت و نيشانا گريدانا بهيزه دگهل قورئانې ، نهگهر يا دووي بيت لهزي بكه و لهزي بكه ل قورئانې .

۳۲ _ نهري تو بو قورئانې وهختي خويي زيده دههلبزي ، يان ب قهدرترين وباشترين وهختي خو ، نهگهر يا نيكي بيت دبیت ل دهمهكي ته دهمهكي زيده نهبيت ، دبیت ته روژهكي دهمهكي زيده ههبيت و دبیت ته روژهكي نهبيت ، چونكي ژيان دگهل قورئانې دقي سهروبهري دا چ بوهايي خو نابيت دقي روژي دا .

۳۳_ نهگهر يا دووئ بيت پيروز بيت و پاشي ل ته پيروز بيت ، چونكي قورئاني بوهاي كي مهزن و بلند يئ هه د روژا ته دا ، و چ ناستهنگ نهشين ببنه ريگر ئيلا بارودوخهكي گهلهك تهنگاف نهبيت ، نهو ژي گهلهك كيمه .

۳۴_ دهست پييكه ژيانا دگهل قورئاني ب تيگههشتنا پهيقيئ وي (ب زانينا پهيقيئ وي يئت غهريب و پاشي رامانا وي يا گشتي دگهل مهرهمين سورهتا ، و زانستين قورئاني پاشي دهريئانا هزركرني ، پاشي مفايان و بهلاغهت و جوانييت پهيقا) .

۳۵_ هيدي هيدي ههره دناف پهرتوكين تهفسيري دا ، نهههما بهس خواندنا هشك و سهرقهيي ، بهلكو هزرا خو تييدا بكهي و كورت بكهي و دوباره بكهي ، ههتا رامانييت وي ددلي تهدا جهي خو دگرن ، قيجا لدهمي خاندني دي يين وهك وي نايهتي بو ته نامادهبن لهفظ و رامانا وان ، و دي بهلاغهتا وان و مفايين وي ريئيشاندهرين وي ههمي هينه بيره ته .

۳۶_ و نهگهر ئالودهبون بوته چييو ، بهريخودانا تهفسيرا و گهلهك خواندني ، دي خودي بو ته دهركههين خير و بهركههتين وي بو ته قهكهت ، ب وي چهندا ته هزر تييدا كري ، هندهك دگهل نايهتهكا دهربارهي نهحكاماندا دلي وان دلقيت ، نهه ژي دمينه

عهجیږگرتی، نهگهر تو بمینی عهجیږگرتی بمینه عهجیږگرتی ژ
حالی مه و دویربونا مه ژ قورئانی وکاریگهریا وئ .

۳۷_ کارتیځرن ب قورئانی دهمی ب تنی (خهلهواتا) دهمی كهس
ته نهبیت ژ خودی پیقهتر ، و ل ویری بکهی گری ... خو بگرینه
... وهکی ته دقیت نایهتنی دوباره بکه ، و هشیار به تو یی گاریگهر
بی ل بهر چاقیت خهلكی ، و لدهمی تو ب تنی ب لهز و بهز
بخوینی، و چ روندك ژ چاقیت ته نهئینه خوار ، خودی هاریکار
بیت .

۳۸_ پاشی نهی خودی چاقدیریا خول ته کری ، توره و نادابیت
دگهل قورئانی لك خو و مالباتا خو و گومهلگهها خودا پهیدا بکه ،
چونکی ژ زیانا دگهل قورئانی یه ، تو خو ب رهوشت بکهی بو وئ
چهندا تیدا ژ ناداب و رهوشتا ، و تول لك براوهستی دهمی دنیته
بیراته .

۳۹_ و بزانه كو قورئان نیعمهته ، و هیدایهتدان و بهریخودانا وئ
نیعمهتهكا دییه ، فیجا ژ سوپاسیا وئ نهوه : توزهكاتا وئ بدهی ب
فیځرنا غهیری خو ، و ههروهسا ژ سوپاسیكرنا وئ نهوه : تو
كاری پئ بکهی و تو بهحسی وئ بکهی ، و قورئان یا سهركهفتیه
دهمی دهمهكیدا .

۴۰_ و ل دوماهی. ... نهقه كومهكا تویتا بوو ل دور ژيانا دگهل
قورئانی من ههولدا بهلاڅ بکهه و دبیت ببیته نامیلکهك دا بساناھی

بڪهفيله بهردهست ، ڙ خودايي مهزن دخازم مفايي پي لمن و
براييت من بڪهت .

ئهقه شيرهتا هندهك ڪهسانين پهيوهندي ب حلهقنيت ڙ بهرڪرنا
ڦورٽائي ڪرين .

۱_ خو بگههينه حلهقهڪا ڙ بهرڪرنا ڦورٽائي .

۲_ لهڙي د ڙ بهرڪرنا خودا نهڪه .

۳_ بو خو چ هيجهتا نهگهه .

۴_ ڙ حلهقهقا خو غايب نهبه .

۵_ خو پيگير بڪه ب ويردي خو يي روڙانه چهند گهلهك بت يان
پيجهك .

۶_ داخوازا هاريڪاري ڙ خودي بڪه ب دوعا و خيرا .

و دي خهونا ته هيته جهه ، خو نهگهر چهند سال ڙي بچن دقي
چهنديدا تو ههست بڪه تو يي د حلهقي دا و مهلايڪهتئين خودي ل
دورين ته .

نقيسين : عوض الجميلي / نيك شهمني ؛ ۱۵/۵/۱۴۴۳هـ

وهرگيران : شيفان شيخهميري / شهمني ۲۱/۵/۱۴۴۳هـ _ ۲۵/۱۲/۲۰۲۱

دې چاوا د هست ب ژيانا خو كهه د گهل قورثاني؟
